

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Védők: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 452.

A horvátok megrendszabályozása

Ha a magyar alkotmányos parlamenti élet negyven esztendejére visszatekintünk, különös formáit találjuk annak, hogy a horvát tartománygyűlésnek azok a tagjai, akik a magyar országgyűlésen is képviselők, miként fogták föl ezt az utóbbi hivatásukat. Hát bizony sokféle képen.

Eleinte, illetve évtizedeken át olyképp, mintha nem is élne, nem is léteznének, az országgyűlésen nem szerepeltek, legfeljebb élvezték Budapestén létük alatt a fővárosi életnek azon előnyeit, amiket duplafizetésű emberek szerezhettek maguknak.

Főszóvalásuk a legkritikában esett meg, akkor is kiválógtak maguk közül egy olyan férfiat, aki tudott magyarul s ha nem is egészen jól, de érthetően mondta el a mondatát, amelyet befejezván, boldogan leült.

S körülbelül ez a csendes viselkedés volt akkor Horvátországnak is a hangulata, azé az országé, amelyet képviseltek. Horvátország a Deák Ferenc nyújtotta fehér lap birtokában minden reménységét beteljesülve látta s boldog volt, hogy a grancsár szisztéma alól kiszaba-

dulva, a békés fejlődés rendes útjára léphetett a magyar állam támogatása mellett s annak védőszárnyai alatt.

Azután apránként elégtelenség lépett fel az országban, illetve némely részében, amelyet kétségkívül mesterségesen szítottak és a tömegszünetedélyt iparkodtak kihasználni. Jöttek a Nagy-Horvát ábrándok, azután a fumei kérdés, azután a Horvátországban lakó kiméletlenkedések, végezetül a vasuti ügy s mindez egyre ádázabb s perfidebb kirohanásokkal a magyar állam s a magyarság ellen.

Ehhez képest kezdett változni a magyar országgyűlésre küldött 40 horvátok modora is. Mozogni kezdtek s miután előbb csak kihívók voltak, azután rendetlenkedtek. Utóbb a parlamenti szólásszabadságot nap-nap után szegényítették meg viselkedésükkel s horvátul való beszédek, meg a szerbekkel való azon barátkozási kísérletük, hogy a szerb nyelvet is bec-empésszék az országgyűlés nyelvére: odahaza, a megvadított horvát nép bizonyos rétegeiben valószínűleg nagy tetszéssel találkozott.

Minálunk azonban ez a veszedelmes éppen elég volt arra, hogy betetőzze az eddig is elkövetett perfidiákat.

Mikor már odáig jutottak gyerekes göggyükkel, hogy megakadályozni igyekeztek a parlament munkálkodását, elérkezett az az utolsó csepp, amelytől az a bizonyos pohár víz kicsurran. A képviselőház sok durvaságot és neveltlenséget türt el tőlük — a hatalmasabb erejének tudatában. De a végletekig nem lehet az emberek meg kell rendszabályozni, egyre erősebben jutott kifejezésre s az a gondolat maholnap testet is fog öltetni, amint ez az országgyűlés munkaképességének a megóvása szempontjából fölültébb kívánatos is.

Hisszük, hogy a képviselőház s különösen annak elnöksége, valamint a kormány meg fogják találni a módot arra, hogy kioktassák ezeket a Balkánbavaló apró fenegyerekeket. Ha ugyan ők maguk előbb le nem szállnak a magas lóról, mert, ugyálszik, már megszeppentek egy kissé. De az ő részükről az ilyen időleges megszeppenések és elcsúszások nem sokat érnek, egyszer s mindenkorra meg kell azt akadályozni, hogy néhány horvát tulzó, akik a magyar nemzet vendégszeretetét és fizetését élvezik, a törvényhozó testület munkájában megakadályozhassák.

A vér.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Irta: Szathmáry Zoltán.

Csunya volt. Veres is, meg szeplős is. És mindenki a szemébe mondta, hogy rut. Már gyermekkorában egyre csufolták a veres hajáért, meg a zseplős arcáért.

Türelmesen hallgatta a csufolódásokat, de nem tudta megérteni, hogy miért vétek az sokak előtt, ha valaki rut.

Nem tudott a rutságáról fogalmat alkotni magának. És nem zúgolódott, ha megbántották, hanem odébb állott az utból.

Jajszó nélkül viselte el azt is, mikor a részeg apja rugott egyet rajta s azt mondta: — Te béka!

Csak egyetlen egyszer villant meg a lelkében valamelyes tisztább fogalom a rutságáról. Akkor is sirt. Akkor először érzett valami kimondhatatlan bánatot a lelkében azért, hogy rut.

Nagyobbacska leány volt már ekkor. A gyermekeket kivitte a tanító az erdőre valami tavaszi mulatságra. Hosszu sorba álltak föl a leányok, olyan sorrendben, amilyen sorrend szerint az iskolában ültek. A veres leány, akit Milának hívtak — jó tanuló volt, hát másodiknak esett a sorba.

A tanító derűs, öntelt arccal tekintett végig a kiöltözött leánykákra, de egy futó pillanatra a bosszankodás felhői árnyékolták

be mosolygós tekintetét, amint Milát megpillantotta,

Kissé durván taszította vállon:

— Neked hátul a helyed!

A leány csak bámult először, azután belevillant a lelkébe valami kínos sejtés. Két leány gunyosan sugott össze a háta mögött.

Mila kivált a sorból és szomorúan jelentette, hogy hazamegy.

Haza is ment és levetette magáról a szépen kivastalt karton ruhát, otthon azután elvonulva egy zugba, sirdogált egész délután.

Az anyja hiába faggatta, hogy miért sir, összeszorította a fogát és nem adott választ.

De amint nőtt, elmosódott emlékében ez a jelenet s ha nagyon homályos fogalmi voltak is az asszonyi rutságról s azzal áltatta magát, hogy ő nem tartozik a rutak közé.

Pedig a varrodában is örökös céltáblája volt a többi leányok gunyolódásának. Mert a többi leányok szépek voltak, üdék és kívánatosak.

A leányok már a negyedik udvarlónak is kiadták az utat, mikor neki még fogalma sem volt arról, hogy milyen érzés lehet az, mikor egy férfi megvallja a leánynak, hogy szereti s minden szavával, tetteivel elárulja, hogy vágyakozik utána.

Nem tudta, csak gondolta, hogy az va-

lami rendkívüli érzés lehet. Ezt következett a séta után kipirult leányarcokból. Gyakorta és mélyen elgondolkozott ezen és fogékony lelke sejtette vele, hogy ha egy fiatal férfi megcsókol egy leányt, az nem lehet olyan, mintha őt megcsókolja az anyja, az anyai szeretet homályos ösztönéből vagy pedig merő szokásból.

Egyszer valami mulatságot rendeztek a kereskedő legények. Fiatal kereskedő ifjak. Nem is a rariósabbjai, hanem azok, akik a télen kimaradtak a fényes bálból.

A varrodában is járt két fiatal, rövid szalon kabátban, bizonytalan tisztaságú világos kesztyűkben. A pecsétisztító szaga érzett a kabátban is, meg a kesztyűkben is.

A leányokat hívták meg — mint a vigalmi bizottság tagjai — a mulatságra. Nagyon díszítették a mulatságukat és szavukat vették a leányoknak a megjelenésre. Az egyik, pusztán udvariasságból Milát is kérte, csak éppen mert nagyon kirívó dolog lett volna, ha nem kéri.

— Ugy-e ön is eljön, kisasszony? Elvárjuk.

Mila mindezeket nagyon komolyan s nagy megtiszteltetésnek vette s készült a mulatságra.

Életében sohasem voltak olyan boldog álmai, mint a mulatságot megelőző, szép tavaszi éjszakákon.

Lilaszín ruhát varrt magának. Nem

Politikai hírek.

A közgazdasági bizottság ülése.

A képviselőház közgazdasági bizottsága hétfőn, a hó 18-án, délután öt órakor ülést tart, amelynek tárgyai: a német birodalommal 1891 december 6-án kötött kereskedelmi és vám szerződéshez tartozó 1905 január 25-én kötött pótszerződés és az ennek életbeléptetésére vonatkozó „nyilatkozat” becikkelyezéséről szóló, továbbá az Olaszországgal 1906 február 11-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés becikkelyezéséről, az Olaszországgal az ingó és ingatlan javak megszerzése és birtoklása tárgyában 1906 február 11-én kötött egyezmény becikkelyezéséről, a Belgiummal 1906 február 12-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés, az Oroszországgal 1906 február 10-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés, az Aethiopiával 1905 március 25-én kötött kereskedelmi szerződés, a német birodalommal 1905 január 21-én, az Olaszországgal 1906 február 11-én kötött állategészségügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalása és a Rómában 1906 május 26-án kötött „egyetemes postaszerződés” becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok, valamint a központi statisztikai hivatal 1908 évi munkatervéről szóló kereskedelmi miniszteri jelentéshez előadó válasza.

Az autonóm vámtarifa.

Már a részleteket tárgyalják.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 15.

Návay Lajos elnököl az ülésen. Bejelenté, hogy Polónyi Dezső a kerületi bizottságban viselt tagságáról lemondott. Popovics Dusan pedig levélben is lemondott jegyzői állásáról.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt elő Miskolc rendezett tanácsu városnak törvényhatósági joggal való felruházása tárgyában.

A horvátok ügye.

Hédervári Lehel, a mentelmi bizottság előadója benyújtja a mentelmi bizottság jelentését, amely javasolja, hogy Popovics, Budiszavlyevics, Baujanin és Vinkovics horvát képviselők tegnapi viselkedésükért a Házat megkövessék. (Helyeslés.)

Mazsuranics Bogoszláv, mint a mentelmi bizottság tagja, horvátul hosszabb beszéd kíséretében benyújtja külön véleményét a jelentéssel szemben. Azt ajánlja, hogy a tárgyat vegyék le a napirendről.

A képviselőház egyszerű szavazással az előadó jelentését fogadta el nagy többséggel.

A nemzetiségi képviselők a horvátokkal szavaznak.

Elnök felszólítja az érdekelt négy képviselőt, hogy minél előbb tegyenek írást a Ház határozatának.

Popovics Dusan néhány horvát szóval megköveti a Házat.

Vinkovics Bózsó hasonlóképpen cselekszik.

Baujanin János és Budiszavlyevics Bude is megkövetik a Házat.

A képviselőház helyesléssel fogadja a horvátok szavait.

Az autonóm vámtarifa.

Következik a napirend, az autonóm vámtarifa tárgyalása.

Bolics Szvetozár horvátul beszél a javaslat ellen.

Elnök: Szólásra senki sincs feljegyezve, tehát a vitát bezárom.

Ságh Manó előadó akadémikus természetűnek mondja a vitát, mert a tarifán változtatni nem lehet, ha változtatunk, az egész megbomlik. 1526 óta nem volt Magyarország önálló vámtarifája. E szempontból tehát ez a javaslat óriási haladás. Sokak kicsinylését helyeselni nem tudja. Ez önálló vámtarifa heves vihart támasztott Ausztriában: ez mutatja értékét. Ha a hazasívek egyike az őt megillető vagyont a saját nevére iratja, ezzel megszűnt a vagyonközösség lényegileg, ha külsőleg nem is. Ugyanez az eset Magyarország és Ausztria viszonyában.

A nagy vámterület tulajdonképpen előnyös, de csak akkor, ha a másik fél korrektil viselkedik, amit Ausztria nem tett. Beszél ezután a kiegyezésről.

Elnök figyelmezteti, hogy a vámtarifáról van szó.

Ságh Manó előadó befejezi beszédét, ajánlva a javaslat elfogadását.

Surmin György, aki önálló indítványt nyújtott be, el a zárszó jogával, horvát beszédet mond a javaslat ellen.

Elnök: Következik a szavazás. A kérdés az, elfogadják-e a Ház a javaslatot, vagy Surmin György indítványát. Husznál több képviselő névszerinti szavazást kér. A szavazás P betűvel kezdődik.

— Pokolba velük! — szólnak közbe a baloldalon.

Elnök a szavazás megkezdése előtt öt perc szünetet ad.

Szünet után megtörténik a szavazás. Az eredmény a következő: A javaslat mellett szavazott 139, ellene 28. Az autonóm vámtarifáról szóló javaslatot tehát általánosságban, 111 szótöbbséggel elfogadják.

Következik a részletes tárgyalás.

Lorkovics Iván a címhez szól horvátul.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon szigorúan a címénél.

— Első figyelmeztetés — állapítják meg balról.

Lorkovics folytatja beszédét a cím ellen.

Lukinics Ödön röviden beszél a cím ellen.

Surmin György, aki szintén a címhez beszél, azért kap elnöki figyelmeztetést, mert nagyon balkan beszél, később pedig eltér a tárgytól. Beszéde végén indítványt nyújt be a cím ellen.

Babics Gyalszki Lyuba a következő horvát szónok, aki alig néhány percig beszél.

Lengyel Zoltán nem akarja a horvát obstrukciót támogatni, de fontos kérdéseket tisztázni kell. Ismétli, hogy ez a tarifa nem önálló, nem magyar és nem is tarifa.

Városháza és vármegye.

— Felebbezések a vármegyei választások ellen. A november 8-án megtartott vármegyei választások ellen, amint értesülünk, több helyről felebbezéseket adnak be. Így megfelebbeznek az egyeki, a szoboszlói és a nánási választásokat. A felebbezők szabálytalan választásra, etetésre és itatásra hivatkozva kérik a választások megsemmisítését. A választásokról szóló jelentések ezzel szemben azt állítják, hogy a választás, illetőleg a szavazás a legnagyobb rendben folyt le.

Hitelesítő közgyűlés. Ma délután 4 órakor lesz a tegnapi tartott közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítő közgyűlése Weszprémy Zoltán főispán elnöke alatt.

Alapítvány lótenyésztési célokra. A lótenyésztési bizottság 30 darab arannyal jutalmazta Szentesi János egy ménesikóját, amelyet az állam meg is vásárolt Szentesi-

gondolt arra, hogy vajjon ez a szín jól áll-e a veres hajához, vagy nem, de látta csinált magának, nem kivágottat, nyakig érőt.

És így határozottan esunyább volt, mint valaha.

Elment a mulatságra boldog álmaival s mikor belépett a sátorba, érezte, hogy valami új világ fog ez estén telke elé tarulni. De inkább azért érzett magában valami féltékenységet, hogy táncolni nem fog tudni. Ő ugyanis csak otthon tanult a nényjéltől, egyik-másik szomszéd leánytól. Ott a gyeper, nagy udvaron elég jól ment a dolog, de itt aligha sikerül majd ugy.

Hanem a táncosok nem sokat törődtek Milával, aki pedig könnyű volt, mint a pelyhe, ha táncolt s ritmus-érzéke is volt a tánchoz.

Egy-két körtáncban csak fölkereste egyik-másik udvariasabb legény a sasszemű rendezők nógatasára, de azután jobbára ülve maradt.

És Mila, aki látta a többi boldog leányarcot, újra olyasfélért érzett a szívében, mint már egyszer gyermekkorában, mikor a tanító hátraült a leányok sorából. Az a jelenet most élesen vált ki az ő színtelen multja szürke emlékezetéből. A tanító akkor nem morda, hogy esunya, de ő megérezte; most sem mondta neki senki, de ő azért megérezte rutságát. Tudta, mi az: esunya-nak lenni.

Odament az anyjához s kérte, hogy menjenek haza, mert ő rosszul van. Eddig soha sem hazudott az anyjának, mert nem is volt szüksége a hazugságra. Most hazudott. A rutsága tanította meg hazudni.

Az apja a borozóban ült, már ittas is volt, de az anyjának sem sok kedve volt a hazamenetelre. Ugyis ritkán jutnak hozzá az életben egy kis szórakozáshoz.

A leány látva a jökedvüket, nem akarta azt megrontani, hanem ott hagyta a mulatókat s kiment a sátor elébe. Sétálni kezdett az erdő felé.

Augusztus elején járt az idő. A napközben felfort levegő langyosra hült le s lágyan simogatta a veres Mila szegyéntől piros, seplős arcát. Az erdei virágok fűszeres illata ott kószált a levegőben. Kihordta a hirtelen támadt szél a cigányzenét a sátorból.

Igy távolról úgy tetszett a leánynak, mintha csak most értené meg igazán a zene varázslatos ígét. Sohasem tetszett olyan szépnek előtte az a sokszor elvejkizett keringő dallam, melynek lágy ütemei most szeliden terültek el az esti levegőn.

Bent a borozóban az apja ráérszakolt egy pohár jégbehűtött bort.

Nem volt nagyon szomjas, de azért mohón ivott. Most érezte, hogy a fejébe szállt a bor. A szíve hevesen dobogott, mintha ki akart volna ugrani a fűző-páncél alól, szinte hallotta minden dobbanását. So-

vány keble mintha kidagadni készült volna a szűk ruhaderékből.

Valami soha nem érzett vágy szállotta meg a lelkét, valami titokzatos, sejtelmes vágyakozás. Olyan szépnek talált maga körül mindent. Szébbnek a tánczenét, mint máskor, édesebbnek az illatot, a levegőt.

Egy szeláramlat megbontotta az erdő lombkoronáit. Beszédesekek lettek egyezre aombok. És az erdő mintha mesélni kezdett volna valami csodálatos szép tündérregét. És a leány mintha megértette volna az erdő meséjét, mely titokzatos, sejtelmes vágyakról beszélt.

Minden, minden szépnek tetszett előtte s az ő csunyasága, rutsága nem jutott eszébe. Már nem is ment, futott. Haja kibomlott, ruhája szárnyai lengén usztak utána.

Egyszerre mámoros zsibbadást érzett minden tagjában. Alig bírt már a lábán állani. Leült egy fa alá. Szeliden simogatta meg két tenyerével a buja, életerős pázsitot, az ágaskodó fűszálakat.

És akkor úgy rémlett előtte, mintha valami rózsaszínű köd borult volna a szeméi elé.

Ellankadtan ereszkedett le térdeire s a másik pillanatban már végignyult a fűben és akaratlanul, valami titokzatos vágytól ösztökélve, átölelte a mohos, puha fatörzset...

Es akkor történt, — miért, miért nem, — de szomjas ajkát odatapasztotta a puha, bársonyos tönkre...

16. Szentesi a nyert díjból egy százkoronás alapítványt tett a gazdasági intézetnél lótenyésztési célokra.

Közigazgatási bejárás. A kereskedelmi miniszter pótműtanrendőri bejárást rendelt el a sámsoni vasutára. A közigazgatási bejárás tegnap történt meg.

A Csokonai-kör első felolvasó ülése.

Szabolcska Mihály Debrecenben.

— november 16.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni Csokonai-kör november 20-án tartja első felolvasó ülést az Arany-Bika dísztermében.

A Csokonai-kör, városunk ezen előkelő irodalmi egyesülete, melynek agitációja egyre szembeszökőbb lesz, az utóbbi években határozottan magas irodalmi- és művészi színvonalon álló felolvasásokat rendezett s azok iránt a közönség érdeklődése egyre nagyobb lesz.

A mostani szezonnyitó első ülés érdekességét emelni fogja az a körülmény, hogy jelen lesz azon kiváló költőnk Szabolcska Mihály, a Kisfaludy-társaság illusztris tagja.

A felolvasó ülés műsora egyébként a következő lesz:

1. Csokonai-nyitány. Szerezte Rácz Károly; előadja: Rácz Károly zenekara.
2. Megnyitó beszéd. Mondja: Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke.
3. Lilla-dalok. Irta Csokonai; szavalja: Báthory Mária kisasszony, a városi színtársulat tagja.
4. Csokonai és Petőfi Irodalomtörténeti fejtegetés; irta és felolvassa: Oláh Gábor, a Csokonai-kör tagja.
5. Költemények. Irta és felolvassa: Szabolcska Mihály, a Kisfaludy-társaság tagja.
6. Csokonai-dallamok. Zenekísérettel éneklő: Horváth Kálmán, a városi színtársulat tagja.

A felolvasó ülés délután 5 órakor kezdődik. Tag és hozzátartozója belépti díjat nem fizet. Nem tagnak a belépti díj 1 korona; délkéjgy 20 fillér. Jegyet válthatni Tóth Béla köri penztáros gyógszertárában és este a pénztárnál.

A horvát kérdés.

Obstrukció mindhalálig?

Lesz, nem lesz?

— november 16.

(Fővárosi tudósítónktól.) Az autonóm vámtarifá általános vitáját a horvátok névszerinti szavazással zárták be; ez illusztrálja terveiket a vita ezután következő idejére nézve.

Ma reggel értekezletet tartottak, melynek eredményéről Supiló Ferenc ezt mondta fővárosi munkatársunknak:

— Folytatjuk a vitát. Valamennyien kívánjuk a békét, a kiegyezés megszavazását, különben is horvát érdekek tekintjük, de meggyőződésünk ellenére, megalázásunk árán nem szerelnénk le. A kormánytól függ, mi fog történni...

A folyosón elterjedt hírek szerint a kormány már meg is vannak a tervei, de ezek cseppet sem fognak örömhirt okozni a

borvátoknak. — Állítólag Ugron Gábornak valami indítványával a horvát obstrukció gyökeres kiirtása már ma megkezdődik.

A folyosón szó van a horvát jegyző helyének betöltéséről is. A függetlenségi párti képviselők Dudits Endrét akarják megválasztani, míg az alkotmánypártiak az a kivánsága, hogy a megüresedett helyet egyelőre ne töltsék be.

* A horvát képviselőknek Bécsben való tanácskozásairól egyébként lerántották már a leplet. Valóságos nagy összeesküvést terveztek.

Az összeesküvés tagjai Magyarországon a nemzetiségi és horvát képviselők — míg Ausztriában a délszláv, horvát, ruthén és cseh-radikális képviselők.

Ezekből egy szűkebbkörű bizottság alakult, mely azt határozta, hogy a kiegyezés törvénybeiktatását minden körülmények között megakadályozza. Nem gazdasági okokból, de politikai okokból.

Ezzel a monarchia parlamentjének funkcionálását akarják lehetetlenné tenni. Azt akarják bizonyítani, hogy a dualizmus többé nem állhat meg. Meg kell alakítani a monarchia keretében a harmadik államot, a délszláv államot — mert csak így lehet nyugalom.

Budapesti és bécsi körökben érthető fel-tűnést keltett ez az összeesküvés.

Küzdelem a vadorzóval.

Magoss György kalandja.

Megtámadta a vadorzó.

— november 16.

(Saját tudósítónktól.) Könnyen végzetessé válható kalandban volt része a napokban dr. Magoss György városi tiszti főügyésznek. Az izgalmas eset szerencsére komolyabb következményekkel nem járt s legfeljebb csak az történt, hogy a kaland előidézőjét, egy inkább csak műkedvelő vadorzót erősen megbüntetett a rendőrség vakmerőségért.

Az eset a debreceni vadász-társulat Apafáján lévő vadászterületén történt a napokban. Magoss György, mint a vadász-társulat elnöke többedmagával kiment a vadászterületre, hol legnagyobb meglepetésükre valami Papp Géza nevű volt vadórt találtak, ki nagy lelki nyugalommal vadászgatott a tilos területen.

Természetesen nyomban felszólították a vadorzót, hogy hagyja abba a vadászt. Papp Géza nem engedelmeskedett, sőt a vele szemben álló Magoss Györgyre szegezte fegyverét és elkiáltotta magát:

— Ha hozzám nyulnak, lövök. A vadászok azonban nem ijedtek meg a fenyegetéstől, egyikük Popovics Gyula megkerülte a vadorzót és idejekorán kicsavarta kezéből a fegyvert. Éppen ideje volt, mert a fegyver ravassza fel volt huzva és minden pillanatban még véletlenül is elsült volna.

A lefegyverezett ember ezután megadta magát. Magoss György a rendőrségen feljelentést tett a

vakmerő vadorzó ellen, kit tegnap Orosz László kihallgatás után 220 koronára, vagy megfelelő elzárásra ítél életveszélyes fenyegetés és vadorzás miatt.

Harmincegy elítelt.

A nánási sztrájk epilógusa.

Második nap.

nov. 16.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számunkban már írtunk arról a monstre bünpörről, melyet esütörtökön reggel kezdett meg a debreceni törvényszék dr. Tóth István elnökléte alatt. A pörben 38 munkás és munkásnő volt vádolva magánosok elleni erőszak büntetével a nánási szalmafonó sztrájk alkalmával történt zavargásokért.

A sztrájk alkalmával kifejtett terrorizmusra alaposan ráfizettek a munkások és munkásnők, kiket a törvényszék tegnap hét kivételével egytől-egyig elítélt.

A vádlottakból az est folyamán elítéltek lettek és a törvényszék folyosóin szinte visszhangot vert a sirás. Mert bizony a gyenge szívű vádlottak, kiknek legnagyobb része nő, sirva fakadtak, mikor az ítéletet kihirdette előttük az elnök. Sehogyan sem voltak beletnyugodva az igazságtévesbe. Rémületüknek, szomorúságuknak aztán könyhullatással adtak kifejezést, ami azonban az ítéletet nem változtatta meg, de legalább a nagyszámu hallgatóság és közönség szívét lágyította el.

A tárgyalás.

Tegnap reggel is kilenc órakor vette kezdetét a tárgyalás. Nagy munka várakozott a bíróságra. Hatvanhét tanut kellett kihallgatni.

A törvényszék külső képe egyébként mozgalmas képet nyújtott. A nagyszámu tanuserég és az érdeklődő közönség sűrű tömegekben lepte el a folyosót, úgy, hogy közlekedni is alig lehetett és a rendet a börtönőröknek kellett fentartani.

A tanuk majdnem mind terhelően vallottak a vádlottak ellen, kik közül nagyon sok még azt is tagadta, hogy a zavargás alkalmával résztvett volna a tömeg garázdálkodásaiban.

A tanukihallgatások során már valamennyire tisztá képet nyert a bíróság a vádlottakra vonatkozólag. Közben hét vádlott ellen a kir. ügyész elejtette a vádat, miután bizonyítékok nem merültek fel ellenük.

Késő délutáni órákban ért véget a bizonyítási eljárás. Ezután dr. Thury Endre közbíró tartotta meg vádbeszédét, kérve a vádlottak szigorú megbüntetését annál is inkább, mert a munkások között a terrorizmus az újabb időben nagyon lábra kapott. Majd dr. Róth Oszkár védő terjesztette elő az összes vádlottak képviseletében védőbeszédét.

Különösen arra hivatkozott, hogy az éles gazdasági harcban a harcoló fél nem igen válogathatja eszközeit. Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

Az ítélet.

Feszült figyelem között hirdette ki jó negyedóra múlva a bíróság elnöke az ítéletet, mely szerint a törvényszék Szabó Imre és Girás Katalint egy-egy havi fogházra, Czeglédi József, Csovári Miklós, Oláh Sára, Szabó Zsófia, Nagy Juliánna, Kónya Málész, Kéki Juliánna, Dobos Mari, Varga Zsófia, Huszti Zsófia, Olajos Málész, Boros Fodor Zsuzsanna, Tóth Katalin, Henyák István, Gyökér István, Macher Regina, Baksi Zsófia, Dobozi Miklós, Kabai Zsuzsanna és Gyökér Józsefet 8-8 napi fogházra és végül Kéki Szücs Zsuzsanna, Szabó Katalin,

Piac-utca 28. szám alatti (Főtözsde mellett) cipő-üzletében szerezhetők be. Saját műhelyünkben készült megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Saját készítményü szép és tartós cipők csakis

ELFENBEIN és KLEIN

Nagy Klára, Órósi Zsófia, Molnár Juliánna, Nagy Katalin, Banos Juliánna, Lente Imre, és Kiss Katalint 20-20 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet nagy feltűnést keltett a vádlottak között, siettek is mindjárt keserves könyhullatások között egytől-egyik felebbeszéssel jelenteni be,

**IVATOS NYAKKENDŐK
FEKETENÉL.**

Rablóvilág Bösörményben.

Rablások egymásután.

Kifosztott emberek.

— november 16.

(Saját tudósítónktól.) A szomszédos Hajduböszörményben nem valami rózsásak a közbiztonsági állapotok. Egymásután történnék vakmerőbbnél-vakmerőbb rablások, amelyek valósággal rémületben tartják a város lakosságát.

A rendőrség mindent elkövet, hogy a közbiztonságot helyreállítsa, ami azonban csak némi részben jár eredménnyel, mert hisz még a rablások tetteseit sem sikerül kézrekeríteni.

A debreceni ügyészségen már legalább is négy-öt vakmerő rablásról van jelentés Bösörményből.

Tegnap is egy nem kevésbé vakmerő rablásról érkezett be táviratilag jelentés. A rablás áldozata Kiss János földművelő napszamos. Kiss János az elmúlt éjjel Pócsi József nevű barátjával ment végig a Fő-utca, mikor két ismeretlen tettes veszekedésbe kezdett velük.

A támadók egyike Pécsit tette lehetlenné, míg a másik Kiss Jánosra támadt és a földre teperte, mielőtt még egyáltalán védekezhetett volna.

A rabló ekkor elvette tőle pénztárcáját, mely három korona, egynehány filért tartalmazott. Kiss János természetesen tőle telhetőleg védekezett, a mellette heverő kapát föl is ragadta, de ezt kiesavarta kezéből a rabló és feléshajtott, majd pedig elmenekült.

A kapa szerelésére csak könyebben sebesítette meg Kiss Jánost, ki azonban mindazonáltal képtelen volt a rabló üldözésére.

Másnap feljelentést tett a rablók ellen Kiss a bösörményi rendőrségen, mely nyomozást is indított, de eddig bizony vajmi kevés eredményt ért el.

Egy házasság története.

A kölcsönkért férj.

Máhr Ferenc vallomása

— Fővárosi tudósítónktól. —

— november 16.

Még sokat beszélnek ma is a múlt hét fővárosi szenzációjáról, Gál Lipót szövetkezeti könyvelőről, ki egynehány hónap alatt nagyon csinosan elkönyvelte Polgári Karola, férjezett Máhr Ferencné házfelét. A Dob utca 21. számú háznak várományosáról megírták e hét elején a lapok, hogy azért rögtönzött gyorszerelmet és azért állt az anyakönyvezető elé, hogy nyomban elváljon a férjétől. A komédiára nagy szükség volt, mert a végrendelet értelmében csak akkor örökölheti a házat, ha férjhez ment.

A lapok megírták, hogy ebben a fura családi szindarabban a férj, Máhr Ferenc is elsőrangu komédias volt. Nem ragaszkodott férji jogaihoz a pénz akarta csak és Máhrné asszony „leányasszony“ még most is. Ezzel szemben az igazsághoz híven és a saját reputációja érdekében Máhr Ferenc a következőkben mondta el az ő tragédiáját.

A Mentonból az Abbáziáig.

Hogy legelejéről kezdjem — beszélte Máhr — el kell mondanom az ismerettség történetét.

Egy szép nyári nap délutánján egy órnagy és két másik katonatiszt barátom társaságában a Menton-kávéház terraszán ültem. Pesti szokás, hogy az ember még kávézás közben is az utcán járó hölgyeket fixirozza. Éppen a szánhoz emelem a kanalat, amint az Andrássy-ut felől bekanyarodik egy társaság. Két hölgy és egy ur.

Az ifjabbik hölgy nagyon megtetszett. — Látod barátom, szóltam az egyik társamnak, ez éppen nekem való feleség volna.

— Mach'mal die Hetz, biztatott az órnagy, eredj utánuk.

Kétszer se kellett a biztatás. Hamarosan fizettem, kurtán elbucuszam a társaságtól és neki vágtam a kalandos utnak.

Hosszu utat tettem meg. A hölgyek végig mentek az Andrássy-uton, majd a Váci-körutra jöttek. Onnan tovább gyalogoltak a Karoly-körutig. Itt már meguntam a kullóást, de a már megtett utra gondoltam és folytattam az utat. A társaság a Dob-utca fordultán én a nyomukban. 21-es házba befordultak.

Megjegyeztem a házszámot, másnap pedig kocsin jelentkeztem a ház előtt. A házmester, egy öreg cseh bácsi megadta a földvilágosítást a társaságról. Megmondta, hogy a férfi Biesón gróf, rimaszombati földbirtokos, aki az oldlán ment a felesége, a kisasszony pedig a grófné huga: Polgári Karola volt. A kisasszony a ház hasonlévezője. Itt lakik betegeskedő édesanyjával és nem igen jár társaságba, pedig nagyon szeretne férjhez menni.

Ez információ után levelet írtam, amelyben kijelentettem, hogy komoly a szándékom. Nőszüni akarok, legszívesebben venném el Karola kisasszonyt. Adjanak módot az ismeretségre. Holnap fáradjanak az Abbázia-kávéházba, ott leszek.

Mint parancsolatra, úgy jött oda a kisasszony, a neje és a sógora. Igen szívesek voltak hozzám. Elbeszéltem nekik körülményesen a családi állapotomat. Hogy már volt feleségem, aki után egy édes hét esztendő leánykám maradt. Beleegyeztek az eljegyzésbe, ami hamarosan meg is történt.

Eljegyzés és esküvő.

Augusztus elején volt az eljegyzés, január 17-én esküdtünk.

Feltűnt házasságom előtt, hogy a menyasszonyom nagyon sürgeti az esküvőt. Meg is kérdeztem az okát.

— Azért sietek vele, fiam, mert az anyám halálos beteg szegény és nem lehet tudni, mikor áll be a katasztrófa. Nem szeretnék lakodalmazni a gyászban.

Ez az érvelés meggyőzött. Magam is diszpenzációt kértem egy orvosi bizonyítvány alapján, amit a menyasszonyomék kértek valami dr. Stein nevű orvostól. Ebben az áll, hogy csak napokig, esetleg egy hétig élhet az anyósom. Január 13-án állította azt ki és az anyósom még ma is vígan betegeskedik.

A házasság után feleségem kért, hogy hagyjam beteg anyjánál, ő akarja ápolni. Megengedtem neki, de amikor hatodnapra sem jött haza, akkor követeltem, hogy jöjjön a lakásomra. A levelem nem találta őt otthon. Megszököt Rimaszombatba, ahonnan levelet írt, hogy nem illünk együvé, ő nem akar élni velem. A kiadásaimra 450 koronát deponál a közjegyzőnél.

A válasz.

Láttam, hogy be vagyok csapva, magam sem kívántam egy ilyen nővel élni. A

válásba belementem, de kimutatható költségeim 11,000 koronát tesznek ki. Ezeket bírón uton követelni is fogom rajta.

Ez az igazság. Velem soha senki nem érintkezett a házasság dolgában. Hagymásny nevű embert soha nem is láttam. A szerencsétlent, amint utólag megtudtam, Gál keverte az afferbe. Őt gyereke van a szegénynek és most a szövetkezeti könyvelő ravasz-sága folytán állását veszítette a Tattersaalban. ahol 200 korona havi jövedelme volt.

**LEGSZEBB KALAPOK
FEKETENÉL**

Színház.

MŰSOR:

Szombaton: Josette kisasszony a feleségem, bohózat, B bérlet.

Vasárnap délután: Kornevillei harangok, operette, bérletszűnet.

Vasárnap este: Josette kisasszony a feleségem, kis bérlet.

Josette kisasszony, a feleségem.

(Vigjáték 4 felvonásban. Írták Gauvált és Charvay. Először adták a debreceni színházban nov. 15-én.)

A vidéki színházgatóknak az idej szonban, darab válogatás tekintetében, egyáltalán nem valami irigylendő a helyzetük. A drámai műfajokat illetőleg kizárólag a Nemzeti Színház repertoírjára támaszkodhatnak, amely repertoír azonban az idén eléggé gyöngö. Éaekes darabok tekintetében pedig valóságos beállott a darabírás esődjé. A Népszínház miadmáig reprimékkal dolgozott, a Magyar színház, Király színház ujdonságai egymásután buktak el. Igazolja ezt Fedák Sári is, aki a Falusi Madonna rémséges bukása miatt már nem a kis, — nem is a közép, — de a legnagyobb becsületszavára fogadta, hogy visszavonul a színpadtól. (Amit egyébként igen helyesen fog cselekedni.)

Marad repertoír forrásnak a Vígyszínház. Igen de ennek a színháznak a darabjai meg nagy óvatosságra, körültekintésre sarkalják a színházgatókat, tulhajtott sikamlósságuk révén. A vidéki közönség egy színházra van ulalva, a bérlok zömét családok kepezik. Ezzel a színházgatóknak számolniok kell. Nálunk még a színházi bizottságnak szerződésileg biztosított Damokles kardja is ott függ a direktor feje felett, lévén megállapodás, hogy a színházgató Vígyszínházi darabokat csak nagyon megválogatva, ha szükség úgy hozza, — cenzura után hozhat színre.

Ezért kaptunk eddig is e szezonban igen mérsékelt számban Vígyszínházi ujdonságokat, mignem tegnap bevonult a színházba Josette kisasszony, egy francia társas cég védjegye mellett.

A darab szépségét tegnap ismertették. és ennek szörnyen örvendünk, mert ma talán nem tudnánk elhallgatni a darab meséjéből mindazt, ami benne van s ami ugy színpadról elmondva nemcsak hogy nem pirulásra készítő, de helyel-közzel még poétikus is, de amelyet írásainkban szélesebb mederben reprodukálni bajos dolog lenne.

Tény az, hogy a darabban, a helyzetekben sok a pikantéria, de hiszen a világ legbübbajosabb vigjátéka a Lili sem szerzetesi érények javítását célozza. Egyébként a darabban még a romantika kék virágaiból is ott virít egy néhány szál, az igaz, hogy az életet nyújtó napsütés heve által alaposan lehervasztva. A nagyjában türethető tónust csak egy-két vaskosabb két-, sőt több értelmű szójáték zavarja, amelyet bizony még kitorólhetett volna a rendező jogos cenzurája. A második felvonást például Andre egész bátran végezheti azzal: *Megyek Myriannehez!* — a tegnapi előadásban használt kifejezés helyett.

A darab egyébként hamisíthatlan francia ötletességgel, fordulatossággal, szóval pompás technikával büszkélkedhetik. — Az előadás mintaszerű volt s általában a közön-

ség legteljesebb elismerésére tarthat számot. A tetszésnyilvánításokban a publikum nem is fukarkodott s ez egyenlő mértékben szólt a vigjátéknak úgy, mint az összes szereplőknek.

Báthory Maresa szinpadra természetessége, öntudatosága, játékbeli készsége a cimszerepben győzedelmeskedett. Színésznői egyénisége sokat finomított a darab stílusán s ez tette különösen rokonszenvesé alakítását a közönség előtt. Teljes mértékben sikerült illuziót kelteni s kiéleznit azt az ellentétet, mely Josettet a többi vigjátéki alakoktól éppen úgy elválasztja e darabban, mint Hervé Nebántvirágát az operett négy felvonásának pikáns jeleneteitől. Ős zinte, szép sikere volt s nem csak harmadik felvonás pompásan sikerült végjelenete után, de máskor is, nyílt színen is többször tapsolták lámpák élé.

Békés Gyulának meg épen művészi jelentőségű sikere volt André szerepében. Az ő szeretetremóltó vigjátéki humora szintén sokat tompított a pikánsul kiéleztet helyzeteken. Egyébként közvetlen hatású jóízűségével folytonos derűtségben tartotta a közönséget.

A két vezetőszerepen kívül kisebb szerepekhez jutottak Hahnel Aranka, aki szintén nagyban hozzájárult az előadás sikeréhez, Ternyey Lajos, Lukács Juliska, Bórczy Ernő, Szilágyi Ernő és Ligeti Lajos, aki rövid jelenésével is hangos derűtséget keltett. Tallián László gavalléros Valorbier volt s egy epizód szerepben Vadász Lajos pompásan karrirozott egy ripacs-színészt.

Sz. Z.

* Josette kisasszony a feleségem.

Ma este másodszer kerül színe Gavault és Chavary pompás vigjátéka, Josette kisasszony a feleségem. A második előadás iránt is nagy az érdeklődés s bizonyos, hogy az ötletes darab állandóan műsoron marad és sok kedves estét szerez a közönségnek.

* **Kornevillei harangok.** Vasárnap délután Planquett nagy operettje, a Kornevillei harangok kerül színe. A vasárnap délutáni közönség olyan operetthez jut ezután, amelynek szépsége, értéke nem mulik el soha. Az operettben az énekes személyzet elsőrangú erői játszanak.

* **Bolond Istók.** Az igazgatóság megszerezte Szemere György Bolond Istókjának előadási jogát, amellyel a Népszínházat megnyitották. A bohózat nagy sikerrel került színe s a budapesti kritika elismeréssel honorálta Szemere Györgynek, a szerzőnek nagy talentumát s írói készségeit. A Bolond Istók fényes szatira, a szerző ritka ügyességgel oktat a szinpadról. Az első felvonás nekünk azért is érdekes, mert Debrecenben egy diaktanyán játszik. Az igazgatóság már kiosztotta a darab szerepeit, a próbák is megkezdődtek, úgy, hogy a bohózat a jövő héten színekerülhet.

Gyermekholttest az árokban.

Felfedezett büntény.

A lelketlen anya büne.

— november 16.

(Saját tudósítónktól.) A véletlen megdöbbenően sötét bünt derített tegnap napvilágra, olyan bünt, mely talán leplezve, titokban maradt volna, ha a véletlen nem jön segítségére. A bünt, mely ilyformán a napvilágra került egy lelketlen, minden nemesebb emberi érzésből kivetkőzött anya lelkiismeretét vádolja. Egy pusztítja, talán a legborzasztóbb bünt követi el. Pedig az ily esetek nagyon gyakoriak mostanság, az erkölcsi romlottság idejében.

A tegnap felfedezett bünt a legnagyobb titokzatosság veszi körül. A hatóság erélyesen folytatja a nyomozást, de ennek aligha lesz eredménye, tekintve, hogy egyáltalában semmiféle nyom nem áll rendelkezésére.

A határban a városi major mellett lévő Eprekertet mély, széles árok veszi körül. Ezt az árkot minden évben kitisztítják, hogy levezető csatornája legyen a köröskörül összegyülemlő viznek. A tisztításhoz kirendelt munkások tegnap reggel fogtak a munkához. Alig dolgoztak pár órát, egyikük hirtelen meglepetésében felkiáltott. Hozzá szaladnak társai, ekkor látják, hogy a földbe beásva egy kis gyermek holttest fekszik. Nyomban kiszabadították a földrétegből, melybe pár lábnyira be volt ásva és a napvilágra hozták. A kis holttest még nem indult teljesen oszlásnak, de látszott rajta, hogy már napok óta fekszik beásva a földbe.

A munkások első meglepetésükből fölucsudva, értesítették a csendőrséget, honnan egy járőr a hatósági orvossal azonnal kiszállt a helyszínre. Az orvos konstatálta, hogy a hulla egy újszülött gyermek holtteste, mely legalább egy hete, hogy beásva a földben fekszik. A csecsemőn semmiféle ruha, takaró nem volt s szülés után alig élhetett pár órát, mert mihelyt a lelketlen anya kitétte a szabadra, a nyirkos, ködös levegő és a hideg nyomban megölte.

A hullát azután a bünső anya elásta jó mélyen a földbe, nehogy felfedezzék. Titokban is maradt volna a büne teljesen, ha a véletlen arra nem vezet a csatorna tisztító munkásokat.

A felfedezésről aztán jelentést tettek az ügyészségnek, mely elrendelte a holttest felboncolását. A talált gyermekhullát beszállították a kórház halottas kamarájába, itt fogják holnap felboncolni a törvényszéki orvosok.

Másfelől a csendőrség indított nyomozást. A csendőröknek azonban nem áll semmi nyom a rendelkezésükre, éppen azért az igazságot szolgálja az, aki, ha tud valamit a sötét büntény előzményeiről, esetleg a tettesről, jelentkezik a csendőrségnél.

Sárcipők

amerikai és orosz gyártmány MANDEL LIPÓT Michelstädter utódánál.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

A tévedések szomorujátéka.

Egy „öngyilkosság” körül.

— november 16.

(Saját tudósítónktól.) A tévedések gyakran rögtönöznek szomorú játékokat, idéznek elő drámákat és különböző tragikus haláleseteket. Ilyesmi történt csütörtökön is a debreceni csendőrséggel.

Csütörtök délelőtt ugyanis erősen esilngelt a debreceni csendőrszárny telefonja. A Boldogfalvai kertből jelentette egy ijedt asszonyi hang, hogy ott a második járásban Hunyadi Erzsébet 17 éves leány agyonlőtte magát és a hullát már ki is vitték a halottas házba. (Egyéb sem kellett a riporteri fantáziának, kész volt a szenzáció.)

A csendőrségen a telefonjelentésről jegyzőkönyvet vettek föl. A járőrök nyomozó uton voltak, így az egyik járőr csak tegnap kezdhette meg az „öngyilkosság” ügyében a vizsgálatot.

Ekkor derült csak ki a tragikus tévedés. A telefonozó ijedt asszonyi hang holt híret költötte a leányzóknak, aki még most is él, sőt talán az emberi kor legvégső határáig is fog élni.

Az öngyilkosság ugyanis nem történt meg, hanem csupán egy szerencsésen végződő baleset. A szóban forgó Hunyadi Erzsébet csütörtökön délelőtt édesatyja revolverét babrálta. A revolver hirtelen elsült és a fiatal leány, dacára annak, hogy a lövés nem találta, az ijedtségtől összeesett.

A szomszédok között természetesen nagy lett az ijedelem. Összefutottak és az eszméletlen állapotban a földön fekvő leányt és a füstölgő revolvert látva azt hitték, hogy öngyilkosság történt és kész volt a rémület, az ijedelem és a telefonjelentés.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: a Nagytemplomban prédikál K. Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispótytemplomban Jánosi Zoltán lelkész, a Csapókerti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkertben Bán István szénior.

— **Nyiregyháza önálló törvényhatóság.** A közeli Nyiregyháza erőteljes mozgalmat indított az önálló törvényhatósági joggal való felruházása ügyében szemben a város közönségének határozatával. A város tisztikara egy küldöttség útján kérvénnyel lépett ez irányban Andrássy belügyminiszter elé, ki a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy a küldöttség kérvényét lelkiismeretes tanulmány tárgyává fogja tenni és a vármegyének ellenzését ügydöntőnek nem fogja tekinteni, mert hiszen a döntés az ő és a törvényhozás ügykörébe esik. Igéri végül, hogy a város érdekeit jó indulattal fogja viselni.

— **A máv. debreceni üzletvezetősége** a következő hirdetményt teszi közzé: Értesítjük a t. szállító közönséget, hogy folyó év november 18-tól kezdve Budapest központi vásárcsarnok és egyéb budapesti rendeltetéssel feladott Debrecenen át irányított gyorsárúik a feladást követő nap délelőttjén csak azon esetben érkezhetnek meg rendeltetési helyekre, ha a feladás a vonalként felsorolt alábbi vonatokhoz történik: 1. Debrecen—

füzesabonyi vonal: 4213. számú vegyesvonat 2. Debrecen—tiszalóki vonal: 4405. számú személyvonat. 3. Debrecen—nyiregyházi vonal: 4707. számú személyvonat. 4. Csap—nagykárolyi vonal: 5311. számú vegyesvonat. 5. Nagykároly—zilahi vonal: 5511. számú vegyesvonat. 6. Szilágysomlyó—sarmasági vonal: 5614. számú vegyesvonat. 7. Gilvác—nagysomkúti vonal: 5714. számú vegyesvonat. 8. Szatmár—nagybányai vonal: 5801. számú személyvonat. 9. Körösmező—máramaroszi—debreceni vonal: 1749. számú gyorsvonat. A 4213., 4405., 4707., 5311., 5511., 5614., 5713. és 5801. számú vonatok menetrendjei az összes közhasználatra kibocsátott menetrendkönyvekben és a fali menetrend hirdetőtáblákban megtalálhatók.

— **Uj telefondijszabás.** A kereskedelemügyi miniszter az új telefondijszabás törvénytervezetét még ebben az évben a képviselőház elé terjeszti. Az új díjszabás szerint a telefonelőfizetők a birtokukban levő készülék használatáért kisebb alapdíjat fognak fizetni, de nagy súlyt fog a miniszter fektetni a nagyobb beruházásokat igénylő, tehát igen költséges telefonvezetékek alaposabb kihasználására, amit úgy fognak megoldani, hogy olyan vezetékeket létesítsenek, amelyek több előfizetőből álló csoportot kapcsolnak. Az ilyen csoportokhoz tartozó előfizetők természetesen csekélyebb díjat fizetnek a telefon használatáért, mint az állomások, amelyeknek külön vezetékek van.

— **Rosszul lett a vonaton.** Török Julianna Reszegepiskoltról akart Budapestre utazni. A vonaton azonban annyira rosszul lett, hogy a debreceni állomásról a mentőknek kellett beszállítania kórházba.

— **Tolvaj borbélyegéd.** Kolozsvári Mihály hadház-utcai borbélymester tegnap elküldötte segédjét, Tóth Pált a katonai barakkba borotváltni. A segéd magával vitt egy csomó borbélyszerszámot, amellyel azonban megszökött. A károsult feljelentésére a rendőrség keresi.

— **Dohányárusok munkaszünete.** A pénzügyminiszter legutóbb módosította a dohányárusok munkaszünetére vonatkozó rendelkezéseit és módosító körrendeletét megküldötte a hatóságnak. A módosítások a következők: A nem kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent-István napján a főüzletek nyitvatartására megszabott időn túl a dohánygyártmányok eladásával is szünetelni tartoznak. A kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent-István napján délután 3 óráig kötelesek üzletüket nyitva tartani, azontúl az üzletet bezárni és a dohányeladást beszüntetni tartoznak. A dohányárusok a nagyban eladást hétköznapokon reggel nyolc órától esti 6 óráig tartoznak teljesíteni.

— **Idill a szatócsboltban.** Tóth Péterné Csillag-utca 15. szám alatti lakos egyik utcajébeli szatócsboltot tejet vásárolt. A tej azonban rossznak bizonyult és ezért visszavitte a szatócsbolthoz, ki ezen annyira felháborodott, hogy kétszer úgy pofonította az aszsoyot, hogy ez nyolc napig tartó sérülést szenvedett. Feljelentésére a rendőrség megindította az eljárást az előzékeny kereskedő ellen.

— **Hulla a sineken.** Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy az alsójózsai vasúti töltésen egy női holttestet találtak, melyről később a vizsgálat során megállapították, hogy Szekeres Jánosné kofaasszony, kit a vonat ütött el. A bonc-jegyzőkönyvet és a vizsgálat adatait tegnap küldötték be az ügyészséghez, mely az eljárást beszüntette és miután büntény teljesen ki van zárva a temetési engedélyt megadta.

— **Van szerencsém** értesíteni a n. é. közönséget, hogy miután az eddigi működő ingyen villanyszínházam általános vélemény szerint nem volt megfelelő, annak idején beszünttettem. Most azonban, hogy teljesen

kifogástalan legyen, Berlinből egy műtechnikust és teljesen új felszereléseket hozattam, úgy, hogy most már bátran felkérhetem a t. közönség szíves pártfogását, mert az újonnan érkezett szenzációs képek remekszép világosak és tiszták. Tisztelettel Reich Jakab kávé.

— **A tolvaj mosónő.** Pokondi Kata Simonffy-utca 31. szám alatti lakosnő tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy mosónője 40 korona értékű fehérműjét elcsikasztotta. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Megszökött Darabont.** De csak Darabont György kocsislegényről van szó, ki Sajtos Imre bősörményi gazdálkodónál szolgált. A kocsis legény tegnap gazdájától ellopott egy 32 korona értékű subát és azzal megszökött. A csendőrség keresi.

— **Gyengélkedők,** a fejlődésben vagy tanuláskor visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-féle Haematogent és ne vezettesse magát félre az utánzatoktól. — Kapható a gyógyszerárakban.

— **Galyaszedés közben.** Egy szegény összetöpreődött anyóka szedte tegnap a guthi faraktár körül a galyát és a fatörmekeket, miközben hirtelen rosszul lett és eszméletlen állapotban terült el a földön. Kihívták hozzá a mentőket, kik beszállították a kórházba.

— **Köszönetnyilvánítás.** Simon Kálmán Máv. hivatalnok ur a siketnémák javára egy társaságban 3 koronát gyűjtött, mely összeget kezemhez adván, azt illetékes helyére juttattam, mely kegyes adományt fogadja a szegény siketnémák nevében hálás köszönetem kifejezését. *Oláh Károly, tanácsnok.*

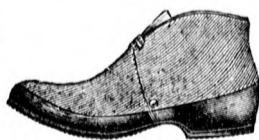
— **Borok, pezsgők, ásványvizek** Mayer Jenő fűszer- és csemege-üzletében a kistemplom mellett.

— **Fráter L. legújabbán** megjelent zeneművei: Nótáskönyve, zsebkiadás csak 1 korona 60 fillérért, 101 dal 3 korona helyett 2 koronáért csakis Harmathy antiquariumában kaphatók Fűvészkert-utca 10. sz. Leveleiben: „Az ágy” című könyve csak 60 fillér.

— **Tegnap halottak.** Tegnap napon a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Stern Ignác i. r. 48 éves, Molnár András ev. ref. 5 hónapos, Kerekes Sándorné ev. ref. 34 éves, Dobi István ev. ref. 2 napos, Váradi András ev. ref. 87 éves.

— **Író- és dohányzó-készletek, körömpolási kellékek, finom zsebkések, ollók, borotvák és borotválkozó felszerelések, igen nagy választékban Mentze Henriknél Kossuth-u. 4.**

Valódi orosz sárcepek hölgyek és urak részére csakis **Békés Lajosnál** kaphatók.

Távirat és telefon.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 15. A képviselőház mai ülésének végén Lengyel Zoltán szólalt fel s beszéde végén azt az indítványt tette, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat címét így változtassák meg: Torvényjavaslat az önálló magyar autonóm vámtarifáról. Lengyel beszéde után Kossuth

Ferenc szólalt fel, aki kijelentette, hogy Lengyel olyan dolgokat ad elő, amelyekhez egyáltalában nem ért s amelyekkel nem érdemes foglalkozni. Sztérynyi államtitkár is Lengyel beszédére reflektálva szólalt fel, konstatálván, hogy Lengyel nem érti a kérdést. Ezután több horvát képviselő szólalt fel, akik a vita után névszerűen szavazást kértek. A javaslatot a Ház általánosságban elfogadta és még a mai ülésen megkezdték az első szakasz tárgyalását.

Letartóztatott uzorás.

Budapest, november 15. Szenzációs esemény történt ma a fővárosban, ahol a rendőrség letartóztatta Ernst Lipót dúsgazdag magánzót letartóztatta. Ernst ellen ugyanis tömeges feljelentés érkezett a rendőrségre uzorára miatt s a feljelentéseknek alapjuk is volt, amennyiben a rendőrség rájött, hogy Ernst több embertől 2—300 százalékos kamatot szedett.

Kilépés a függetlenségi pártból.

Budapest, nov. 15. A függetlenségi pártból híresszelt nagyszámú kilépések egyáltalán légből kapott dolgoknak bizonyultak. A párt a nehéz napokban is együtt marad, csupán még egy-két kilépés történik. Így csak gróf Toroczky Miklós, a torockai kerület képviselője jelentette be ma kilépését a pártból.

Lövöldözés egy orfeumban.

Budapest, november 15. Nagy riadalom támadt ma este a Fővárosi Orfeumban, ahol Lukácsi Efre nevű fiatalember pezsgőzés közben kirántotta a revolverét és lövöldözni kezdett. A lövöldözésekre óriási pánik keletkezett s a mulató pillanat alatt kiürült. A goyók szerencsére senkit sem találtak.

Elhunyt jogtanár.

Budapest, november 15. Mint fővárosi tudósítónk telefonon jelenti dr. Antal Gyula a budapesti egyetem egyik jogtanára ma este 66 éves korában elhunyt.

Ingatlanok forgalma.

Sári Lajos és neje K. Nagy Zsófia veszik a debreceni 7799. sz. tjkvben foglalt 200 négyszögöl Koskerti szőlőt Mádi Juliánától 2600 koronáért.

Ungvári József és neje veszik a debreceni 1001. sz. tjkvben foglalt 2 hold 400 négyszögöl onodói földet özv. Fodor Jánosné Mike Juliánától 2000 koronáért.

Juhász Sándor és neje Vas Mária veszik a debreceni 3597. sz. tjkvben foglalt 975 négyszögöl Csapókerti szőlőt Bomerszbach Lajos és neje Liebhauser Erzsébettől 5800 koronáért.

Dr. Megyeri Pal veszi a debreceni 7393. sz. tjkvben foglalt 4 hold 1580 és 3 hold onodói földet Bile Bige Györgytől 5500 koronáért.

Női és leány felöltők,

spencerek, figarók, bundaszin mértékszerű készítése Debreczenben egyedül csak

Méder Lajos

kizárólagos felöltő készítő divattermében eszközölhetők Piac-utca 52. Megyeház mellett, Miklós-u. szemben.

17,127. T k.
1907.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Altalános Takarékpénztár végrehajthatónak, Wohl Miksa és neje végrehajtást szenvedő elleni folyó végrehajtási ügyében a kir. törvényszék területén levő a debreczeni 4795. sz. tjkvben A + 1. sorsz. 4814. hrsz. a foglalt kétharmad részben Wohl Miksa, egyharmad részben neje Engel Sarolta tulajdonát tevő Tóczos-kerti szőlőföldre 1588 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi december hó 6-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 158 koronát készpénzben, vagy óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál 1907 szeptember 13.

Bolváry,
kir. tvszéki bíró.

Eladó.

Homok-utca 105. szám alatti több lakásból álló, jókarban levő ház udvarral. Értekezhetni dr. TERVEY TAMAS ügyvédnél Piac-u. 73. sz.

Lópokrócok,
Flanell, Plüs- és Uti-
takarók

nagy választékban

Olcsó szabott árak

mellett kaphatók

Bosznai J. és Társai

szőnyegházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények és váiasztóka.

Telefon szám: 568

Moskovits József uriszabó divatterme angol és hazai szövetségű szövetudonságok raktára. A legegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piac-u. 46., az udvarban.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármely mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!!

A budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgálo intézet 1907. évi 4614. sz. vegyelemezési bizonyítványának kivonata: „Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99.57%.”
A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál
Muschong-Buziásfürdői szénsav művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgőnyeim: MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ — Interurban telefon 18. szám.

Használjunk kizárólag

Bocskay-Crém,
mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

BOCSKAY CIPOKENCIS
Magyar Gyártmány

NEUMANN NADOR DEBRECZEN
Neumann Nador, vegyészeti gyára, Debreczen.

Kapható:
minden jobb fűszer- és di-
vataru kereskedésben.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN
című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

s érvköttők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN,
Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levéltudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is o o o beküldetik. o o o

Első dus választéku előnyomdában legújabb női kézimunkák saját kötési harisnyák dus választékban Püstös Dezső női kézimunka és előnyomda üzlete Piac-utca 12. Harisnyafejelési vállalat.

5 szobás uri lakás külön udvarral május 1-re kiadó. Ertekezhetni lehet Hatvan-u. 42.

Cipész mesterségre tanulók felvétetnek Péterfia-utca 26. sz. alatt.

Jókarban levő zongora megvételre keresztek. Simonffy-u. 34. sz. alatt.

Kifogástalan állapotban levő egy Smith Premier és Remington Sho írógép olesón eladó Széchenyi-utca 25. szám földszint.

Joghallgató, ki több nyelvet bir, keres nevelői állást. Ily minőségben már működött. Cim megtudható a kiadóban.

Pár hónapig használt kovács szerszám örök áron eladó. Vigkedvü Mihály-utca 29.

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

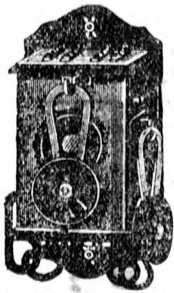
A Tokaji hegyen két kataszteri hold szőlőnek való föld jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Jó karban levő kereszturos rövid zongora eladó Eötvös utca 27. sz.

Két külön bejáratu butorozott szoba kiadó Péterfia 18.

Egy fiu tanulónak felvétetik Dobi Károly férfi szabónál. Gróf Degenfeld-tér 3.

Kerestetik 4-5 szobás lakás a piacon vagy közelében május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

Uj elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektromotorok szerelése és javítása, legújabb szakértelemmel csak F. LDES és VAJNER elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 26. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. Telefon szám 210.

Levélbélyegek gyűjtőknek pompás választék küldeményt küldök kívánatra csak valódi, kifogástalan levélbélyeg 50 70 százalék árengedménnyel minden árjegyzékkel szemben. A. Weisz Wien I. Adlergasse 8. (Fióközlét Londonban) Bevásárlás.

Ingyen Villamos-Színház

a Széchenyi-kávéházban,
Petőfi-tér 7. sz.

szemben a vasuti állomással.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy miután az eddig működő **ingyen villanyszínházam**

általános vélemény szerint nem volt megfelelő, annak idején beszünttettem. Most azonban, hogy teljesen kifogástalan legyen, Berlinből egy műtechnikust és teljesen új felszereléseket hozattam, úgy, hogy most már bátran felkérhetem a t. közönség szíves pártfogását, mert az újonnan érkezett szenzációs képek **remek szép világosak és tiszták.**

Az ingyen villanyszínházban ma a következő érdekes műsor lesz bemutatva:

1. Schweiz télen.
2. Egy ur kellemetlen kalandja a cilinderral.
3. Egy ur, aki nem perel.
4. Kedvencei megmentették.
5. Fizetés napján.
6. A rajah ókszerszekerénye.
7. II. Rákóczy Ferenc utolsó diadalutja.
8. A házasság fokozatonként.
9. Művészet és szerelem.
10. A kutya mint sonkatolvaj.
11. Egy szenvedélyes billiárdozó.
12. Spanyol királyi nászmenet.
13. A Vezuv kitörése.
14. Egy hordó balesete.
15. A falu lelkése.
16. A párisi tolvajvilág.
17. Orosz-Japán tengeri és szárazföldi ütközete.

Belépti-dij nincs.

Előadások éjjel 2 óráig. — A kávéházi italok rendes árban számíttatnak. — Előadások naponta változatos műsorral. — Kezdeté 8 órakor. — Műsor változás fenntartva.

A n. é. közönség kedveskedésére nem sajnáltam költséget és elsőrangú ingyen villanyszínházat létesítettem, kérem b. pártfogását. Tisztelettel

Reik Jakab

kávés.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, szőnyeg és divatruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai,

ruhakelmék, flanellek, bársonyok blous selymek, velezek. Valódi persa szőnyegek — Linoleum.

Orlási raktár!

14-16 éves

kifutó fiuk havi fizetésel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barhetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű fűzők,

Aréfátyol, divatövek, gyöngy és bőr díszításkák.

Menyasszonyi selymek, koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 6 forintól 15 forintig. o o o o

Boák és muffok

orlási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárta, hollandi, kiddermünster, tapesztry, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek s creppek, o o o o viaszkos vászon o o o o

a legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők,

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek

vászon, siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alszoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüszter és cloth alszoknyák, kásmir és o o selyem paplanok, matracok o o

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzebendők.

Alsó tricót ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben. o o Férf ruha-szövetek. o o

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélés áruk. Harisnyák, keztyűk, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz. Alapított 1842. évben.